
Književna poročila

«Filozof, naravoslovec,
glasbenik, rimač, sabljač,
zrakoplovec,
norčav, šegav zabavljač,
ljubimec — a ne zase lovec —
Tukaj počiva Hercule Savinien
de Cyrano de Bergerac,
ki ga prekosil ni noben
in vendar zadnji siromak.»

O blestečem Župančičevem prevodu bi bilo treba napisati daljšo študijo. Slovenitve jezikovno tako prešerno kultivirane in s tolikerkimi dovtipi, besednimi igrami in izraznimi potankostmi poživljene in povišane umetnine pri nas pač nihče drugi ni zmožen. Slovenski Cyrano na premnogih mestih skoro ni prevod, ampak poetovo genijalno preludiranje na dana miselna temata, soustvarjanje v oblikah in izrazih, sodoživljanje v čuvstvih in duhovnih razgibih. Župančič — Cyranov brat v besedi, duhovitosti, dovtipnosti in čuvstvenosti — nam je dal prevod, ki ni suženj in se ne plazi boječe za ponosnim gospodarjem, ampak hodi z njim vstric s samozavestnim korakom ravnopravnega soseda. Mož, ki gleda tujo mojstrovino z bdečimi očmi lastne tvoriteljnosti, poet, ki v sodbodno pa ne ohlapno domačo obleko ogrinja duhovnega otroka tujca-sopoeta. Odtod v prevodu mnogo krepkih mest, kjer se Župančič malo oddalji od originala, kjer le ob najglobljem uživanju prve umetnine ustvarja oblikovno za nas potencirano drugo umetnino, kjer se njegova tvorna slovenščina razmahne v smel polet, zdaj vzporedno s tujim jezikom gredoč, zdaj spet izviren besedno nadkriljujoč, a le malokdaj pod razvojno linijo originala se potaplja. Razporediti bi mogel s francoskim tekstom mnogo odstavkov, ki bi veličali Župančičevo duhovito tvornost, opozarjam pa le na važnejša in vidnejša mesta, tako na Cyranovo samozavestno kramljanje o lastnem nosu (str. 31. do 33.), na njegovo dvobojno balado (str. 36.), na Ragueneaujev verzificiran kuhinjski recept (str. 60.), na pesem gaskonjskih kadetov (str. 74.), na že omenjeno Cyranovo premišljevanje o podkupni umetnosti (str. 78.), na Bergeracovo trubadurjenje pod Roksaninim oknom (str. 110.), na vžigajočo domorodno poslanico (str. 138.) in končno na sklepni Cyranov monolog. Virtuoznejše, tvornejše in omamnejše pri nas še nihče ni umel nizati besed, izbirati rim in sodoživljati umetnin. Da bi v tem sijajnem prevodu že kmalu Cyrana videli na slovenskem odru!

Dr. Pavel Karlin.

Melik Anton: Jugoslavija. Zemljepisni pregled. II. del, 1. in 2. snopič. (Pota in cilji. Zbirka poljudnoznanstvenih spisov, 11. do 14. zvezek.) Ljubljana 1923. (Tiskovna zadruga), 523 + IV strani z 1 kartico. 8°.

Po daljšem premoru od l. 1921. je izšel lani v dveh posameznih snopičih tudi II. del Melikove Jugoslavije. Kakor nam je v I. delu podan splošen pregled reliefa in klime, flore in favne, prebivalstva in gospodarstva vsega jugoslovanskega ozemlja, tudi izven mej naše nacionalne države, tako so v tem delu nanizani podrobnejši opisi in podatki posameznih zgodovinskih pokrajin. V prvem snopiču so opisane: Slovenija, Istra, Hrvatska-Slavonija, Dalmacija in Bosna-Hercegovina, v drugem pa Črna gora, Vojvodina, Severna in Južna Srbija in Južna Makedonija. Reči moram, da sem se nameril tam v Srbiji na interesente, ki so težko čakali, da bo delo gotovo, tolika je bila potreba po njem. Vsled tega je tudi prof. Melik storil prav, ko se je odločil, kakor poudarja sam v P. S., «napisati v kratkem času nekaj provizornega». Sledeče pozitivnokritične opazke naj veljajo njegovemu nadaljnemu obdelavanju zbranega gradiva.

Književna poročila

Splošen pregled reliefa v prvem delu naj bo bolj abstrakten. Vanj spadajo genetsko-analitične oznake regiografskih (landeskundlich) oblasti večjega obsega, a brez mnogega naštevanja gorskih vencev. Na ta način bo dosežen metodičen prehod od maloštevilnih gorstev do labirinta njihovih gorskih vencev, a, kar je glavno, bralec dobi jasen pogled na makroplastične poteze in črte posameznih gorstev, dočim se sam pisatelj izogne nevarnosti, da bi se moral v specialnem delu le preveč ponavljati. Na podlagi predhodnega širšega, regionalnega pregleda se je potem tudi mnogo lažje poglobiti v vprašanja bolj lokalne geografije. Zaradi primera pogledimo, kako bi v tem zmislu razdelili Slovensko zemljo, ki nam je najbližja. Seveda se nam pri tem ni mogoče spuščati globlje v stvar. Hočemo samo ugotoviti velike regiografske oblasti in jim dati primerna imena.

Geografi naše «liberalne» dobe so velike, enolike pokrajinske enote prav radi in preko vseh geomorfoloških principov trgali na manjše dele in jih imenovali kratkomalo po sedežih posameznih sodnih okrajev. Izgubljali so se v zamaražočo polihistorijsko naštevanje in pripovedovanje, a pravega, geografskega duha je v njihovih opisih Slovenske zemlje prav malo. Čemu je treba Julijske nizke Alpe ali Predalpe nove nemške literature deliti na Cerkljansko, Loško hribovje itd., ko je vendar ves kompleks hribov med Tolminom, Logatcem in Kranjem ne samo po svoji zgradnji in izobliki, temveč tudi z antropogeografskega stališča nerazdružna enota. Skupnega imena zanjo nima ljudstvo nobenega. Pač pa je z zgodovinskega stališča za ves ta kraj izredno značilna pogostost krajevnega imena Rovte («das jüngst gerodete Land») pa mislim, da bi se ji ta zvočni pojem najbolje prilegal tudi kot skupno ime. — Druga v vsakem oziru enotna pokrajina je dolgi snop vzporednih gorskih vencev, ki se s terciarnimi podolji in kotlinami razprostira izpod Julijskih (kamniških) in Karavanških visokih Alp po širokem prostoru od Temenice in spodnje Krke do Dravinje in Pohorja. Nemški geologi jo imenujejo «Savesystem», a geografi «Savezüge». Mi pa najdemo zanjo v Bleiweisovih Novicah lepo ime «Zasavje», ki ga je treba vsekakor dvigniti k novemu življenju v vsej gornji razprostranjenosti.

Zahodno od Temenice tja do morja vlada pokrajina Slovenskega Krasa s svojimi v dinarskem zmislu paralelnimi gorskimi in dolinskimi stopnjevini, ki se izmenjavajo med seboj. V dolinskih stopnjevinih onstran Primorskega visokega Krasa leži vododržni fliš, dočim razarjajo notranji Kras trije nizi vodoplavnih kraških polj in dolinska razpoka gornje Krke. Ker se v razlikovanju malih regiografskih enot teh krajev navadno najhuje greši, hočemo razbor njihove plastike razpresti še dalje. Flišne pokrajine Pivko, Vipavo in goriško-beneška Brda ločita od Tržaškega zaliva in Brkinskih Brd Tržaški Kras (zgornji in spodnji) in Pivško-senožeške Ravne z Vremščico. Med nizom notranjskih polj na zahodu, a srednjekranjskimi polji in turjaškimi Slémeni na vzhodu se dviga Srednjekranjski visoki Kras, ki se vleče od Ižanskih gorskih plas (Vinji vrh—Krim—Mokrec) preko Vidovskih Rovt, Blok in dvojne vrste kočevskih gorskih plas (Velika gora, Fridrihštajnski gozd itd.) do gornje Kolpe (prim. «Mittelkrain», Valvazor, II, 209, in Hoff, II, 13). Suha Krajina med Ribnico in Temenico pa sestoji iz treh gorskih stopnjev, in sicer iz ozke Male gore, prave Suhe Krajine z Rogom, spodnjekočevskim Krasom in Poljansko goro in pa Dobrniške Krajine z Rogom, spodnjekočevskim Krasom in Poljansko goro in pa iz Dobrniške planote onkraj Krke. =

Če ima že otrok redno priimek po svojih roditeljih, zakaj ne bi po reki Dravi imenovali tudi ravnega polja, ki se vleče ob njej od pohorskega vznožja proti vzhodu preko Ptuja in je s svojim površjem le rezultat akumulativnih in erozivnih njenih sil. K Murskemu polju pa ne smemo šteti samo levega štajerskega

---

Književna poročila

---

skega brega, temveč tudi široko prekmursko ravan, ki se po njej pretaka z Muro vzporedna rečica Ledava (ne Lendava); saj sta si obe strani v premnogih ozirih bližji kakor pa sosednjim goricam. Prav tako bi se moral geograf, ki bi hotel opisati Prekmurske gorice ločeno od Slovenskih goric, v glavnem le ponavljati; obema skupinama bi bilo najprikladnejše skupno ime Panonske gorice.

(Konec prihodnjič.) — *Jože Rus.*

Prosper Mérimée: Verne duše v vicañ. Prevel Mirko Pretnar. Splošna knjižnica št. 17. Ljubljana 1923. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna.

S pričujočo novelo smo se polastili Slovenci četrte mojstrovine znamenitega francoskega mojstra točne besede in razboritega dejanja, snovne zgoščenosti in varljivo hladnega opazovanja, Prosperja Mériméeja. Anton Debeljak je poslovenil korziško povestico Matteo Falcone («Slovenec» 1920), Vladimir Levstik najznamenitejšo avtorjevo novelo Karmen (Narodna knjižnica, 1921, sn. 32/33), anonimni —š— pa zajemljivo povest korziške osvete Kolomba (založilo uredništvo «Slovenca» 1922.). Karmen in Kolombo uvajata kratka življenjepisa in informativna pregleda pisateljevega literarnega delovanja.

Noveli «Verne duše v vicañ» je izbral avtor zanimivo zgodovinsko in krajevno ozadje: starodavno Španijo, prirodno in kulturno cvetočo, pa s krvjo prepojeno, bojevito Flandrijo. Ponosno Seville s starimi, pobožnjaškimi in samo še od preteklih junačenj svojo plemiško oholost črpajočimi rodbinami in skrivnostnimi, tudi za posvetne blagre vnetimi samostani, pa učeno, vseučiliško Salamanko, katere srednjeveške zidove pretresajo ponočni pohodi in potepi vročekrvnih študentov in ki nad njo v strasti in ljubavnem zanosu plavajo posebne melodije španskih serenad. Potem pa Bruselj, puste planjave, bojna polja, pustolovska vojačenja, kri...

Nato kesanje in pozabljenje. Spokorno delo na prostranem samostanskem vrtu...

Vsa zgodba je sveže pisan in z omenjenim ozadjem sočno prepleten življenjepis povestno znanega veternejaka in nenasitnega ljubezenskega uživača, dona Juana de Maraña, ki je na moč razuzdano živel, ob koncu svojih dni pa se je zgledno spokoril in si pohlevno izbral nagrobni napis «Tu počiva najslabši človek, kar jih je kdaj živel».

Primerjajoč slovenski prevod z originalom, morem ugotoviti, da je Mirko Pretnar dal noveli dostojno slovensko lice. Zgoščen Mériméejev slog je večinoma zelo spretno razkrojil v naš jezik. Tu in tam pa se mi je zdelo, da je nekatere odstavke prehitro slovenil.

Pavel Karlin.

Anton Seliškar — Maribor: Oproščenje. Maribor. 1923. Samozaložba.

Na prvi pogled ostavlja ta drobna zbirka neugoden vtis. Doživetja so razvlečena in obledela v stihovni kalup, ki vendar še zdaleka ni oblika, za katero se v pravi umetnini skriva svetotajstvo duha. Za primer vzamem «Majdo», stran 9., ki ji že v prvem verzu kumuje Kette («Ti ljubezni moje bila si izvor»), koj v naslednjih pa vidiš malo «popravljenega» Župančiča (Serenada. «Ti deklica v grobu že spiš, nad menoj vsako noč bediš...»).

Toda, četudi je ta primer neverjetno močne reminiscence v knjigi le osamljen, vendar bi še na drugih vzgledih lahko pokazal, da je avtor «Oproščenja» samega sebe le preveč prosto izražal in zagrešil banalnosti, kakor: «to so junaška srca — venec fig», prozaičnost «boj krvavi, že za njimi, ni ubil njih sile, žilice jim je presekal, pa ostale so še glavne žile...» ali pa — «bodi vesel na pogrebu in svatbi, to je vse, kar imaš!», «...meso bi rada dala mojemu skeletu».

Književna poročila

Flaubertska mirna in slogovno sijajna je povest o «Cerkovniku in sveti Barbari», zrastle iz čisto naših tal, in vendar je ta dogodba po svoji obdelavi dobila obliko mojstrovine, ki je izven oklepov časovnosti in krajevnosti: pesem o donkihatstvu in bovarizmu človeškega dejanja in nehanja.

Ob toliki solnčnosti in sinjini, ki je razlita nad temi zgodbami, mi je kar žal za turobnost «Lovca Klemena» in «V leščevju», ki se po svojem realistično psihološkem obrazu dokaj odražata od ostalih.

Pravljica o kraljični, ki, zakleta v kačo, čaka odrešenja, je očitvidno Golarju zelo pri srcu, saj jo je izoblikoval v «Dveh nevestah» z groteskno mračnim koncem in v lirsko pesem v «Pastirjevi nevesti», ki je obenem naslov njegovi drugi zbirki povesti in romanc. Ta najnovejša njegova knjiga vsebuje slične legende in bajke, med katerimi moram posebej omeniti «Kresno noč», «Zamišljeni vir» in «Tri kralje», ki so vse tri vredne, da bi jih pokazali tujcem, ker je v njih razlita domačnost in poetičnost slovenskega čuvstvovanja, tako sorodnega onemu, ki veje iz podobnih del flamskih pesnikov Costerja, Teierlincka in drugih. Škoda pa se mi zdi, da je Golar uvrstil v to zbirko nekaj novelic («Pesnikovo maščevanje», «Gospa Lilija», «Dobri prijatelji»), ki utegnejo kajpada izzvati mnogo zabavnosti, vendar se niso povzpele nad stopnjo podlistkov ter s tem bolj malo sodijo v tako izčiščeno knjigo.

O Golarju bi bilo sploh treba malo več pisati kot doslej. Res, da mu je kritika prisodila in odmerila med lirskimi pesniki dokaj ugledno mesto, toda bojim se, da velja pevec «Pisanega polja» in «Rožnega grma» v prozi še vedno le za pripovednika, ki se ni povzpel preko snovnosti svojih zgodb. In vendar je Golar, ki hodi v našem slovstvu tako samosvojo pot, in ki je navidez milje daleč od stremljenj sedanje književne generacije, ker ni opremljen in obuzdovan z gesli in krilaticami strogih aktualnih filozofskih sestavov, temveč se dá iskreno voditi od samega sebe, vendar je baš Golar oni, ki ima v sebi zdravje in svežost resnične umetniške tvornosti in v čigar preprostih in jasnih povesticah je zapisana globoka, resnična filozofija: beseda o enotnosti vsega stvarstva, ki izžareva v zlitju človeške, živalske in rastlinske duše najvišjo in najčistejšo ubranost.

Miran Jarc.

Melik Anton: Jugoslavija. Zemljepisni pregled. (Konec.)

Enoto širokega gorskega vala iz kristalinskih temeljnih hribin, ki jo meslinjsko-lavantski jarek in Drava delita na manjše oddelke, imenujmo z nemškimi geografi Noriške Alpe! — Nazivanje, ki ga je tuja literatura vpeljala za veliki kotlini na obeh straneh Karavanških Alp (Karnijske Alpe, Karavanke, Zilske Alpe in Obir—Peca) po deželskih imenih, koroškem in kranjskem, je tudi točnejša od Celovške, oziroma Ljubljanske kotline naših geografov in naj torej obvelja tudi pri nas.

Ime «severozapadna hrvaška visočina» hrvaških geografov je brez prave vsebine, pa bi celi tej obsežni pokrajinski enoti bolj pristojalo ime Hrvatski visoki Kras v razliko od Panonskega nizkega Krasa, ki se ob vzhodnem vznožju prvega razprostira od Bihačke preko Karlovške in Bele Krajine. In tako dalje.

Konjiško-rogaški gorski venec tvori razvodje med Savo in Dravo le v vzhodnem delu, dočim ga na zahodu presecajo doline rečic, ki prihajajo z južnega pobočja Pohorja. Na Dravskem polju ne leži osrednja podolžna os najvišje, temveč rob nad samo debrijo Drave. Kranjska kotlina ni nastala pred terciarom; F. Kossmat stavi začetke njenega postanka v čase med srednjim eocenom in srednjim oligocenom. — Ko imamo že omenjenih onih par vasi neosvobojenega

---

Književna poročila

Prekmurja, bi menda spadalo na ono mesto tudi še par stavkov o Belih Hrvatih na Gradskem (Burgenland). — Kompleks gričevja in planot med Celovško ravnico in Rožem imenujejo Rožani Hure, t. j. menda starejša dijalektična oblika za «horé». Lokalna proga v Borovlje se odcepi v Svetni vasi ne v Svečah. Sicer pa je Koroška Slovenija eno najlepše obdelanih poglavij knjige. — Namesto prevoda Julijska Benečija za italijansko provinco Venezia Giulia se je v vseh naših listih udomačila nevtralna «Julijska Krajina», pa naj nam bo tudi dosledno v rabi. Gorenjesoška dolina, predvsem Bovški kotel in Kobarški kot danes nimata svojega gospodarskega težišča več v Gorici, ampak znova v Čedadu, posebno še, ko teče od Kobarida doli ozkotirna železnica.

Siromašna, strma obala od Senjske drage (ne grape) tja do Zrmanje se imenuje Podgorje, njeno beraško prebivalstvo so Podgorci. Ozko morje, ki se vleče od Kraljevice proti Obrovcu, pa so hrvatski geografi krstili z nerazumljivim Planinskim kanalom, ko je vendar ime «Podgorski kanal» edino prikladno in točno. Pretoku iz Novigradskega morja je ime Maslenica. Rrtič Planka, ki deli severnodalmatinsko obalo od Srednje Dalmacije, se po naše zove Ploča. Duare na Cetini je laško ime za naše Zadvarje, Val di Noce pri Ulcinju za našo Volovico.

Severnodalmatinski Nizki Kras je treba razločevati od ostale primorske in zagorske Dalmacije. Nizki Kras, to so tudi tako zvaní Ravni kotari, dočim nosi druga pokrajina v svojem notranjem in višavskem delu ime «Zagora», v bolj ali manj tesnem obalnem pasu pa ime Dalmatinskega Primorja. Pri severni Dalmaciji je vredno omeniti mali kraj Prijeko (Oltre), ki leži na otoku Uljanu, a prav nam tujemu Zadru nasproti; ker on je danes sedež uprave za našo zadrsko okolico in otoke in pristanišče naših brzih parnikov. — Nasproti srednjeevropski kulturni sredini ne moremo za naše primorske strani poudarjati specifično laških vplivov, temveč splošno mediteranske (glej A. Philippson, Das Mittelmeergebiet, Leipzig 1914); to velja posebno o slogu primorske hiše.

Rečina loči Reko od Sušaka le v majhnem delu do izpod glavnega mostu. Zakaj dalje proti morju je umetno odpeljana proti jugu na sušaška tla, mejo pa dela stara, mrtva Rečina (Fiumara), morski kanal, ki oklepa z Rečino trikotni skladiščni prostor Delto in ima izhod v Baroševu luko z obalo Bankinom. Na levem bregu prave Rečine se pod Sušakom vleče tretji naš ravni prostor s skladišči, Brajdica; z nje pa se v podzemni spirali dviga železniška zveza na progo Reka—Bakar.

Prelazu iz Sinjskega polja preko Dinare v Livanjsko polje je pravo ime Vaganj (1157 m); navadno imenovani točki Bili brig in Prolog ležita 400 do 600 m pod njim. Za gorovje med gornjim Vrbasom, Bosno in Lašvo predlaga F. Katzer ime «Srednjobosansko škrlovito gorovje» namesto Bosanskega rudogorja, ker ta kraj zaostaja glede svoje rudnatosti za mnogimi drugimi v Bosni. Polje ob dolnjem Vrbasu se zove Lijevče; pa Romanija ne Romanja planina. — Med plovnimi vodami žitorodne Vojvodine je treba omeniti tudi deloma kanalizirano reko Begej (ne Bega); na njej leži dvoje važnih tržišč, romunski Tamišvar in naš Veliki Bečkerek. Madžarski Gomboš, železniško mostišče na progi Vinkovci—Subotica, je naše Bogojevo.

Pisatelj vpleta spretno ob vsaki priliki prometno-politične naloge naše bližje bodočnosti. Le za načrt železniške zveze Kosovo—Medova bi si dovolili opazko, da spada v zgodovino, in sicer v one težke čase, ko je mogla mala Srbija edino tod, po zemlji «bolnega moža», iskati svoj izhod do zaželjenega morja; danes

---

Književna poročila

---

pa, ko imamo v posesti tako dolgo obalo od Rečine do Bojane, ki jo lahko po nasproti si ležečih podoljih dosežemo po svojih tleh, bi forsiranje take železnice pomenilo le gospodarsko krepitev tuje dežele na stroške naše revščine. Proga Bar—Virpazar pač ni samo 18 km dolga, toliko znaša le zračna razdalja njenih koncev. Železnica Mala Krsna—Požarevac je del bodoče velike evropske «proge 45. vzporednika», ki bo vezala francoski Bordeaux z rusko Odeso preko našega Majdanpeka in Prahova; njen del od Beograda do Male Krsne bo v kratkem gotov. Čez Žagubico je do Zaječara projektirana le ozkotirna okrožna železnica.

Hrastovih šum v Šumadiji ni skrčila toliko potreba po kulturni zemlji. V mnogo večjem obsegu jih je uničilo turško, oziroma avstrijsko bojevanje z vstaši. Tako sem n. pr. od Gornjega Milanovca do Kragujevca videl v klancih obe strani, sicer pa vsaj eno stran ceste ogoličeno iz nedavnih časov nemško-madžarske grozovlade. Cesta ob Vardarju skozi Demirkapijo se je železnici pridružila šele v letih velike vojne; zgradila jo je avstro-bolgarska vojna. Prej je solunska pot vodila preko Ovčega polja in skozi Štip, Strumico in Dojran in se torej ogibala vsem soteskam na Vardarju. — Znepolje pripada v manjšem zahodnem delu naši državi, tako da sta povirje in spodnji tok Trnske ali Sukovske reke na naših tleh, dočim je srednji del ostal bolgarski. Toplica, pokrajina okoli Proskuplja, ima velik procent prebivalstva, ki je po poreklu iz črnogorskih Brd.

Naglica pisanja pričujočega dela se zrcali v stilističnih hibah, ki mestoma motijo hitro razumevanje; včasih naletiš celo na slog à la Baedeker. Da bo druga izdaja v tem oziru dobra, nam jamči pisateljska žila avtorjeva. In če se bo prof. Melik poleg tega strokovno še bolj poglobil v stvarino, nas bo obdaril z znanstvenim delom, ki nam je silno potrebno ne samo zaradi globljega poznavanja nas samih in naše zemlje, temveč še posebno zaradi propagande med tujimi interesnimi krogi, ki jim po petih letih našega ujedinjenja na našo veliko škodo še vedno ne moremo nuditi pregleda o Jugoslaviji. Seveda bodo Tiskovni zadrugi zrastle iz tega tudi dokaj večje naloge kakor je sam tisk: treba se ji bo povzpeli do neobhodnega ilustrovanja knjig in eventualno skrbeti za prevod na francoščino.

Jože Rus.

Sienkiewicz Henrik: Potop. Iz poljščine prevel dr. Rudolf Molè. V Ljubljani 1923. 1. in 2. snopič.

Prevodu prvega dela znane Sienkiewiczzeve trilogije (o njem prim. «Ljubljanski Zvon» 1922, 696—698) je v razmeroma kratki dobi sledilo nadaljevanje, prevod pri nas manj znanega «Potopa». Naglica, s katero se delo nadaljuje, odgovarja mogoče nestrpnemu pričakovanju čitajočega občinstva, ki je željno zanimivega «branja», delu samemu pa se neprijetno pozna. O kvaliteti prevoda ni mogoče izreči ugodne sodbe; tipika napak je ista, kakor v prevodu prvega dela trilogije. Primerjajoč prevod z originalom se vedno iznova prepričaš, da delo ni izvršeno z ono skrbjo, ki je za tak posel drugod sama po sebi umevna zahteva.

Rod Bilevičev ni «izviral od Mendoga», kakor pravi Molè (str. 1.), ampak «je pravil, da izvira»; bil je spoštovan nad vse «druge», kar je Molè izpustil; ni se ukvarjal z «domačimi opravili», pri čemer mislimo na hišo in hlev, ampak z «lokalnimi zadevami», ki so pravo nasprotje «velikih služb»; ni si pridobil «nedvomljivo velikih» zaslug, ampak «trajne», in zanje ni bil nagrajen samo «včasih», ampak «večkrat»! Taka je slika, ki jo kaže prevod prvih stavkov! Nadaljevanje ni nič boljše. Bilevič je bil upiški podkomornik in ne komornik, «zaščanki» so za pisca, ki piše «Kmitic», slovenskopoljska nedoslednost, «roili»